

OBSAH

Úvod	5
Kapitola 1: Politika a politologie	6
1.1 Co je politika?	6
1.2 Co je politologie?	7
Kapitola 2: Politické ideologie	10
2.1 Co jsou to politické ideologie?	10
2.2 Klasické politické ideologie – tzv. ideologický trojúhelník	10
2.2.1 Liberalismus	10
2.2.2 Konzervatismus	11
2.2.3 Socialismus	12
2.2.4 Ideologický trojúhelník	13
2.3 Jiné směry	13
2.3.1 Nacionalismus	13
2.3.2 Environmentalismus	13
2.3.3 Feminismus	14
Kapitola 3: Demokracie a ne-demokracie	16
3.1 Formy vlády	16
3.2 Demokracie	17
3.2.1 Přímá demokracie	17
3.2.2 Nepřímá demokracie	18
3.3 Ne-demokratické formy vlády	19
3.3.1 Totalitarismus	19
3.3.2 Autoritářské režimy	19
3.3.3 Hybridní režimy	20
Kapitola 4: Politické strany a jiní političtí aktéři	22
4.1 Političtí aktéři	22
4.2 Politické strany	22
4.2.1 Vývojově-organizační typologie politických stran	23
4.2.2 Ideově-programová typologie politických stran	24

4.2.3 Členění politických stran podle velikosti	25
4.2.4 Cleveages – konfliktní linie ve společnosti jako důvod vzniku stran.....	26
4.2.5 Funkce politických stran.....	26
4.3 Stranické systémy	27
4.4 Zájmové skupiny	28
Kapitola 5: Volby a volební systémy	31
5.1 Volby v demokracii.....	31
5.2 Volební systémy	32
5.2.1 Většinové volební systémy	32
5.2.2 Proporční volební systém	33
5.2.2.1 Volební kvóty	33
5.2.2.2 Metody volebního dělitele.....	34
5.2.2.3 Uzavírací (volební) klauzule, volební kvórum	35
5.2.3 Smíšené volební systémy.....	35
5.3 Volební systémy a stranické systémy.....	35
5.4 Volební systém a politický systém	36
Kapitola 6: Stát, politické instituce a politické režimy.....	38
6.1 Stát	38
6.1.1 Státní území	38
6.1.2 Státní národ (lid)	39
6.1.3 Státní moc.....	40
6.2 Typologie struktur státu.....	40
6.2.1 Unitární stát.....	40
6.2.2 Federace	41
6.2.3 Konfederace.....	41
6.2.4 Seskupení států.....	41
6.3 Státní orgány – politické instituce.....	42
6.3.1 Dělbá moci	42
6.3.2 Parlament.....	42
6.3.3 Hlava státu a vláda	42

6.3.4 Soudnictví	43
6.4 Politické režimy	43
6.4.1 Parlamentní režim.....	44
6.4.2 Prezidentský režim.....	44
6.4.3 Poloprezidentský režim	45
Kapitola 7: Právní rámec politického systému v ČR.....	47
7.1 Právní řád.....	47
7.1.1 Prameny práva	47
7.1.2 Ústavní pořádek	48
7.1.2.1 Ústava České republiky	48
7.1.2.2 Listina základních práv a svobod.....	49
7.1.3 Mezinárodněprávní dokumenty	49
7.2 Vztahy mezi politickými institucemi	49
7.2.1 Parlament.....	49
7.2.2 Vláda	50
7.2.3 Prezident republiky	50
7.3 Politické strany v ČR	51
7.4 Základní politické procesy	52
7.4.1 Volby do Poslanecké sněmovny.....	52
7.4.2 Volby do Senátu	52
7.4.3 Volby prezidenta republiky	52
7.4.4 Zákonodárný proces.....	53
7.5 Ochrana základních politických práv a svobod	53
Kapitola 8: Základy mezinárodního práva.....	57
8.1 Pojem a specifika mezinárodního práva.....	57
8.2 Prameny mezinárodního práva.....	58
8.2.1 Mezinárodní smlouvy	59
8.2.2 Mezinárodní obyčej	59
8.3 Vztah mezi mezinárodním a vnitrostátním právem.....	60
8.4 Subjekty mezinárodního práva.....	61

Kapitola 9: Mezinárodní vztahy a mezinárodní instituce.....	63
9.1 Mezinárodní vztahy jako vědní obor.....	63
9.2 Mezinárodní instituce.....	64
9.2.1 Organizace spojených národů (OSN).....	65
9.2.1.1 Valné shromáždění.....	65
9.2.1.2 Rada bezpečnosti	65
9.2.1.3 Sekretariát.....	66
9.2.1.4 Mezinárodní soudní dvůr	66
9.2.2 Rada Evropy	66
9.2.3 Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO/OTAN)	67
9.3 Evropská unie	67
9.3.1 Evropský parlament	67
9.3.2 Rada EU a Evropská rada	68
9.3.3 Evropská komise	68
9.3.4 Další orgány a instituce EU.....	69
9.3.4.1 Evropský soudní dvůr	69
9.3.4.2 Evropská centrální banka	69
9.3.4.3 Účetní dvůr.....	70
9.3.4.4 Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů	70
9.3.4.5 Parlamenty členských států	70
9.3.5 Politologické zvláštnosti institucionálního uspořádání Evropské unie	70
Literatura	73